2. jedná-li se o úřední korespondenci státního úřadu s úředníky, ve kterémžto případě dopisy zůstávají ve vlastnictví státu; podobně zdá se, že též dle § 146 not. ř. úřední korespondence nespadá ve vlastnictví notářovo, poněvadž spisy po jeho smrti mají býti dány do notářského archivu; konečně

3. pokud jde o dopisy vyměřené v obchodním styku mezi obchodním domem a jeho zástupci.

II. Přechod vlastnictví.

Vlastnictví dopisu přechází na adresáta tím okamžikem, kdy on nebo osoba jím zmocněná jej převzala. Ustanovení § 429 o. o. z., že věci zaslané se pokládají za odevzdané teprve tehdy, když je příjemce obdržel, leč že by byl sám způsob dopravy určil nebo schválil, platí i o dopisech, avšak nikoli tenkráte, zasílají-li se poštou. Právě pro tento nejčastější případ dopravy dopisů jest ustanovení § 429 předpisy poštovními vyloučeno, jelikož odesílatel až do převzetí dopisu adresátem může s ním volně nakládati a ve případě ztráty odporučeného dopisu náhrada se nevyplácí adresátu, nýbrž odesílateli. Jistou modifikaci v přechodu vlastnictví dopisů má v zápětí zabavení jich dle § 89 konk. ř. a §§ 146 až 149 tr. ř.

III. Uveřejnění dopisů.

Dle všeobecných zásad není adresát oprávněn dopis uveřejniti, leč a pokud byl nucen učiniti tak k odvrácení útoku na něho podniknutého. Zákonem toto obmezení vlastnictví dopisů adresátem obdržených upraveno není, avšak dle obdoby lze ve dvou hlavních případech učiněné nebo zamýšlené uveřejnění dopisu úředně stíhati nebo zameziti.

1. Jestliže dopis obsahuje »individuelní duševní výtvor odesílatelův«, zachovává se literární vlastnictví odesílateli a pokládá se neoprávněné uveřejnění takového dopisu za porušení autorského práva; předpokládá se ovšem, že dopis jest výsledkem duševní činnosti autorovy, a že jest způsobilý k literárnímu uveřejnění.

2. Jestliže dopis obsahuje důvěrná sdělení, jichž uveřejnění by mohlo poškoditi čest odesílatelovu. Pro tento případ poskytují pomoci §§ 1330 a 1339 o. o. z., dle nichž trestá takové poškození cti úřad policejní, jehož úkolem jest též hrozící uveřejnění zameziti. Výjimka platí pro ten případ, uveřejňuje-li se dopis k odvrácení útoku.

IV. V řízení soudním může adresát soukromých dopisů vůbec použiti, poněvadž veřejnosť řízení dle § 171 c. ř. s. k návrhu třeba jen jedné strany může býti vyloučena, když pro rozhodnutí právní rozepře rozebírány a dokazovány býti musí příběhy života rodinného; podobně i z ohledů mravopočestnosti a veřejného pořádku lze veřejnosť soudního řízení vyloučiti. O předložení listin v řízení průvodním jednají §§ 298 a n. c. ř. s.

V. Pokud se týče exekuce, ustanovuje ex. ř. v § 251 č. 11, že dopisy a jiné spisy dlužníkovy z exekuce jsou vyňaty.

Srv. spis »Ueber das Eigenthum an Briefen nach österreichischem Rechte« od dra. Emila Steinbacha, Vídeň 1879 a čl. Listy (dopisy).

Vlastnictví požitkové viz Emfyteusis a Pacht dědičný.

Vloupání.

I. Platné právo trestní.

Vloupáním rozumíme násilné přerušení spojitosti vnějšího uzavření budovy neb uzavřeného prostoru; vloupání nečiní dle platného všeob.

zákonníka trestního ani okolnost kvalifikující ani zvláštní přitěžující okolnost, za to však ve vojenském trest. zákoně ano. Dle § 461 voj. trest. zák. stává se krádež zločinem z povahy činu bez ohledu na ukradený obnos v těchto případech:

1. Byla-li spáchána několika společníky vloupáním nebo nějakým otevřením uzamčených dveří budovy nebo kterékoli místnosti přináležející k nějaké budově.

2. Krádež stává se dále dle § 462 voj. trest. zákonníka, obnáší-li více než 5 zl., zločinem, dopustí-li se jí jednotlivec vloupáním nebo vkročením, třeba šlo o věci neuzavřené.

3. Loupež trestá se dle § 485 voj. trest. zák. těžkým žalářem od 10—20 let, bylo-li hrozeno napadenému v době noční po předchozím vniknutí nebo vloupání do místa pobytu napadeného.

Tatáž ustanovení nalézáme i v trest. zákoně pro Bosnu a Hercegovinu § 253 lit. *c)*, § 254 lit. *d)*, § 275 lit. *b)*.

II. Osnova nového trestního zákona.

Dle § 248 osnovy zákona trestního stává se krádež obnosu nad 25 zl. zločinem, byla-li spáchána vloupáním do budovy nebo místnosti uzavřené, a dle § 260 osnovy tresce se loupež káznicí od 2—15 let, byla-li spáchána za nastalé tmy v obydlené budově nebo v uzavřené místnosti k budově přináležející nebo na lodi obydlené, kamž zjednal si pachatel přístup vloupáním chtěje loupiti nebo krásti.

Vložky knih pozemkových viz Právo zástavní simult.

Voda sodová.

I. Sodová voda připravuje se z přirozené vody pramenité nebo studniční, ve kterou se za tlaku 4 až 8 atmosfer vtlačí kyselina uhličitá. Jelikož se při tom neužívá žádných minerálních solí nejeví se sodová voda ani jako uměle připravované rozpouštění minerálních solí ve vodě, ani jako umělá dle přirozených vod připravovaná voda minerální. Výroba vody sodové děje se dále ve zvláště k tomu zřízených ve své podstatě velmi jednoduchých přístrojích a vyžaduje se k tomu jen nepatrné empirickou cestou dosažitelné míry vědomostí, které nestojí v nižádném poměru ku výkazu způsobilosti, jaký požaduje min. nař. ze dne 17. září 1883 č. 151 ř. z. pro výrobu umělých vod minerálních. Z důvodů uvedených nelze výrobu vody sodové subsumovati pod pojem živnosti výroby umělých vod minerálních (výn. min. obchodu ze dne 2. června 1885 č. 18.361). Z toho plyne, že výroba vody sodové náleží ku živnostem svobodným.

II. Jelikož však výroba sodové vody náleží ku živnostem, jež zařaditi lze mezi výrobu potravin, vydány byly min. nař. ze dne 11. července 1888 č. 120 ř. z. zvláštní zdravotně policejní předpisy, jež v podstatě v tom vrcholí, že musí se prameny, z nichž se voda ku výrobě sodové vody béře, před všelikým znečistěním chrániti a všechny přístroje a nářadí v čistotě udržovati; nádoby, v nichž je voda, musí býti pocínovány čistým cínem beze vší olovnaté přísady a nesmí se v nich chovati zásoby vody sodové; láhve na vodu sodovou musí se udržovati v čistotě. Povolení ku provozování výroby sodové vody udělí se po předchozím schválení provozovárny ve smyslu § 25 živ. ř., při čemž konati dlužno šetření ve příčině vody, jíž se k výrobě má užiti a ve příčině místností výrobních. Vhodnosť vody zjistiti dlužno chemickým a bakteriologickým zkoumáním.